

INCIDENCE OF PATIENTS WITH BREAST CANCER IN A TWO-YEAR PERIOD

Brankica Mladenova-Muratovska

Faculty of Medical Sciences, Goce Delcev University, Stip, Republic of North Macedonia,
brankica.211596@student.ugd.edu.mk

Gordana Kamceva Mihailova

Faculty of Medical Sciences, Goce Delcev University, Stip, Republic of North Macedonia,
gordana.kamceva@ugd.edu.mk

Abstract: Breast cancer is one of the most common cancers in women worldwide, but it is not limited to them — men can also get this type of cancer, although much less frequently. The disease begins when cells in the breast tissue begin to grow uncontrollably and form a tumor. The causes of breast cancer are not fully understood, but some risk factors are known, such as genetic predisposition, hormonal changes, radiation exposure, age, family history of cancer, and other health conditions. In many cases, breast cancer can develop without any obvious symptoms, making regular preventive care and screening crucial.

Objective: The aim of this paper is to present the incidence of breast cancer in the Republic of North Macedonia, over a period of two years.

Materials and methods: Data on the status of breast cancer were obtained from the Institute of Public Health of the Republic of North Macedonia. Patients with diagnosed breast cancer were included. The obtained data were systematized and presented graphically.

Results: In 2023, 682 patients with diagnosed breast cancer were admitted to the PHI Department of Thoracic and Vascular Surgery. Of these, 633 (92.82%) underwent surgery. In 2024, 721 patients were admitted, of which 629 (87.24%) underwent surgery. According to the division of patients by age group in 2023, the largest number of patients are aged 61-70 years, and in 2024, the age is more than 71 years.

Conclusion: Today, thanks to advances in medicine, breast cancer can be detected at an early stage, which significantly increases the chances of successful treatment. Early detection allows the application of various therapies, including surgery, chemotherapy, radiotherapy and hormone therapy, which can help cure or control the disease. In addition, the care of such patients is very important, as is psychological support for patients and their families, since facing breast cancer can be emotionally exhausting. Improved support techniques and advice on coping with the disease, as well as efforts to raise awareness about breast cancer, play a key role in improving the quality of life of patients and their loved ones.

Keywords: breast cancer, nursing, morbidity

ИНЦИДЕНЦА НА ПАЦИЕНТИ СО КАРЦИНОМ НА ДОЈКАЗА ПЕРИОД ОД ДВЕ ГОДИНИ

Бранкица Младенова-Муратовска

Факултет за Медицински Науки, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, Р.Северна Македонија,
brankica.211596@student.ugd.edu.mk

Гордана Камчева Михаилова

Факултет за Медицински Науки, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, Р.Северна Македонија,
gordana.kamceva@ugd.edu.mk

Резиме: Ракот на дојка е еден од најчестите ракови кај жените ширум светот, но не е ограничен само на нив — и мажите можат да се разболат од овој тип на рак, иако многу поретко. Болеста започнува кога клетките во ткивото на дојката почнуваат да растат неконтролирано и формираат тумор. Причините за рак на дојка не се целосно разјаснети, но се познати некои фактори на ризик, како што се генетските предиспозиции, хормоналните промени, изложеноста на радијација, староста, семејната историја на рак и други здравствени услови. Во многу случаи, рак на дојка може да се развие без очигледни симптоми, што ја прави редовната превентивна грижа и скрининг од клучно значење.

Цел: Цел на овој труд е да се прикаже инциденцата на карцином на дојка во Р.Северна Македонија, во период од две години.

Материјали и методи: Податоците за состојбата на карцином на дојка се превземени од Институтот за Јавно здравје на Р.Северна Македонија. Вклучени се пациенти со дијагностициран карцином на дојка. Добиените податоци се систематизирани, прикажани графички.

Резултати: На ЈЗУ УК за Торакална и васкуларна хирургија за 2023 година се примени пациентки со дијагностициран карцином на дојка 682 пациентки. Од нив, 633 (92,82%) се хируршки оперирани. За 2024 година, се примени 721 пациентка, од нив 629 (87,24%) се хируршки оперирани. Според поделбата на пациентките според возрастната група за 2023 година, најголем број на пациентки се на возраст од 61-70 години, а за 2024 година е возраст повеќе од 71 година.

Заклучок: Денес, благодарение на напредокот во медицината, ракот на дојка може да се открие на рани фази, што значително ги зголемува шансите за успешно лекување. Раното откривање овозможува примената на различни терапии, вклучувајќи хируршка интервенција, хемотерапија, радиотерапија и хормонска терапија, кои можат да помогнат во излекувањето или контрола на болеста. Освен тоа, многу важна е негата на ваквите пациенти како и психолошката поддршка за пациентите и нивните семејства, бидејќи соочувањето со рак на дојка може да биде емоционално исцрпувачко. Подобрените техники на поддршка и совети за справување со болеста, како и напорите за подигање на свеста за ракот на дојка, играат клучна улога во подобрувањето на квалитетот на животот на пациентите и нивните блиски.

Клучни зборови: карцином на дојка, сестринска нега, морбидитет

1. ВОВЕД

Ракот на дојка е еден од најчестите ракови кај жените ширум светот, но не е ограничен само на нив — и мажите можат да се разболат од овој тип на рак, иако многу поретко. Болеста започнува кога клетките во ткивото на дојката почнуваат да растат неконтролирано и формираат тумор. Причините за рак на дојка не се целосно разјаснети, но се познати некои фактори на ризик, како што се генетските предиспозиции, хормоналните промени, изложеноста на радијација, староста, семејната историја на рак и други здравствени услови. Во многу случаи, рак на дојка може да се развие без очигледни симптоми, што ја прави редовната превентивна грижа и скрининг од клучно значење.

2. ЦЕЛ

Цел на овој труд е да се прикаже инциденцата на карцином на дојка во Р.Северна Македонија, во период од две години.

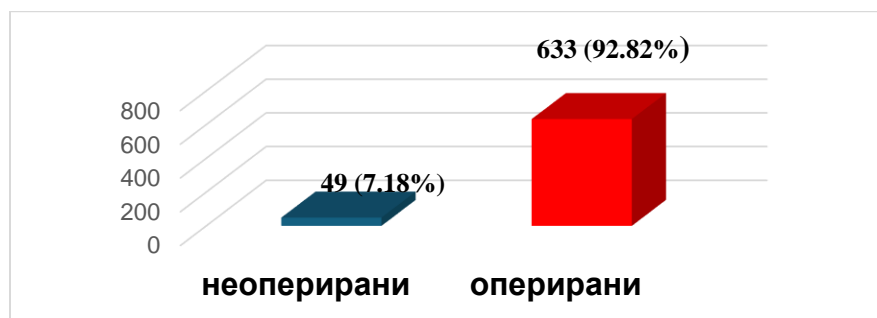
3. МАТЕРИЈАЛ И МЕТОДИ

Податоците за состојбата на карцином на дојка се превземени ЈЗУ УК за Торакална и васкуларна хирургија на Р.Северна Македонија, за време од две години, 2023-2024 година. Вклучени се пациенти со дијагностициран карцином на дојка. Поделени според видот на третман, возраст и населено место. Добиените податоци се систематизирани, прикажани табеларно и графички.

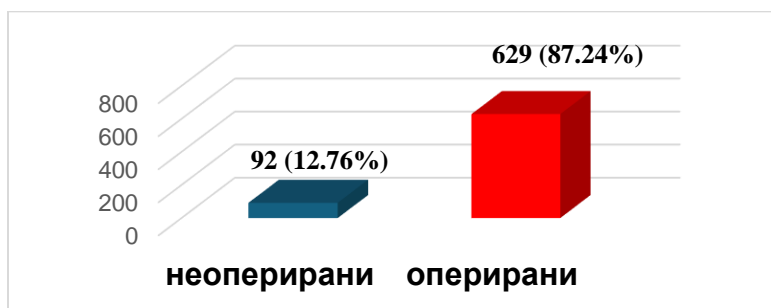
4. РЕЗУЛТАТИ И ДИСКУСИЈА

На ЈЗУ УК за Торакална и васкуларна хирургија за 2023 година се примени пациентки со дијагностициран карцином на дојка 682 пациентки. Од нив, 633 (92,82%) се хируршки оперирани. За 2024 година, се примени 721 пациентка, од нив 629 (87,24%) се хируршки оперирани.

Графикон бр.1 Поделба на пациенти според третман за 2023 година

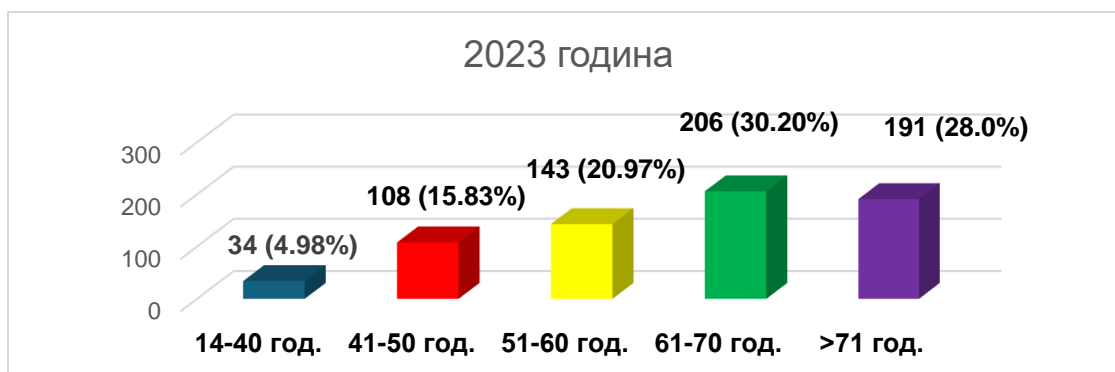
Графикон бр.2 Поделба на пациенти според третман за 2024 година

Извор: ЈЗУ УК за Торакална и васкуларна хирургија, Р.Северна Македонија

Поделбата на пациентките според возрастната група е прикажана на Графикон бр.3, од каде се воочува дека најголем број на пациентки се на возраст од 61-70годишна возраст за 2023 година.

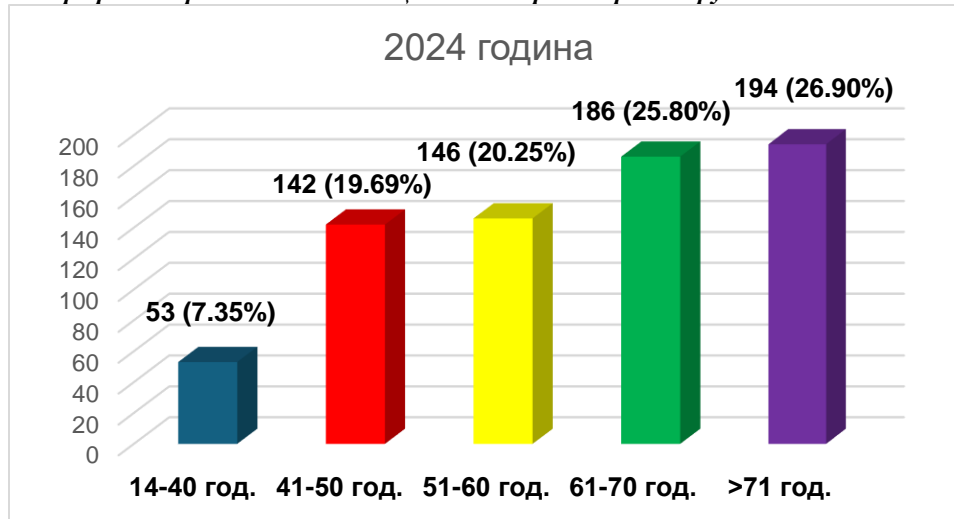
Графикон бр.3 Поделба на пациенти според возрастна група за 2023 година

Извор: ЈЗУ УК за Торакална и васкуларна хирургија, Р.Северна Македонија

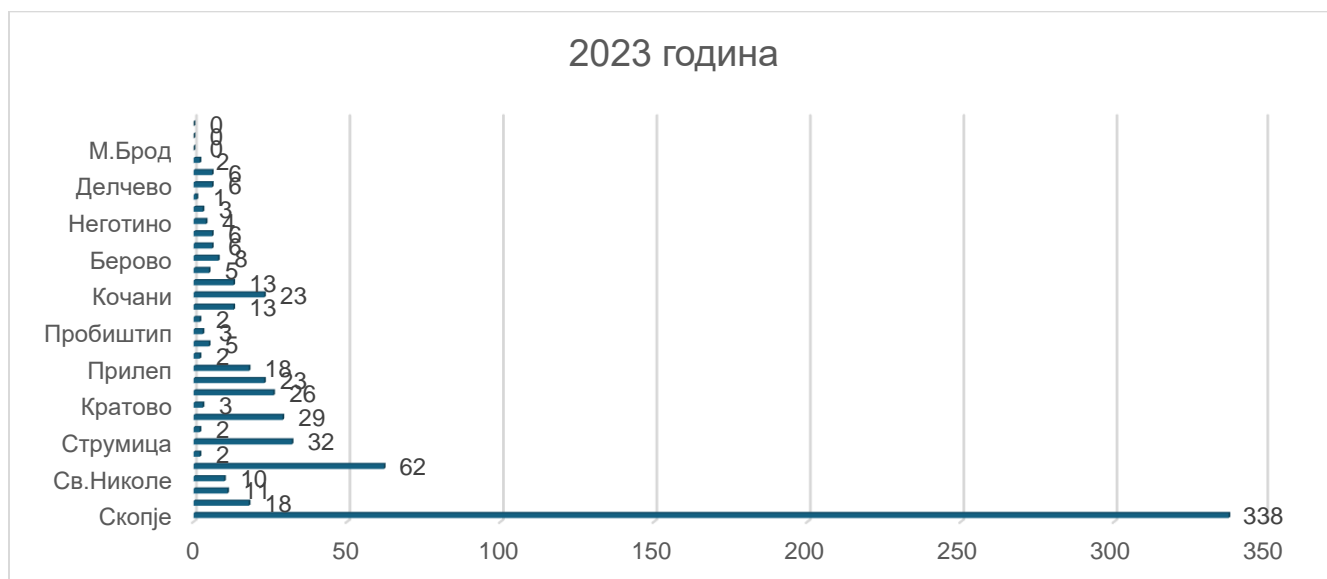
На графикон број 4, се прикажана поделбата на пациентките според возрастната група за 2024 година, од каде се воочува дека најголем број на пациентки е на возраст повеќе од 74 години.

Графикон бр.4 Поделба на пациенти според возрастна група за 2024 година

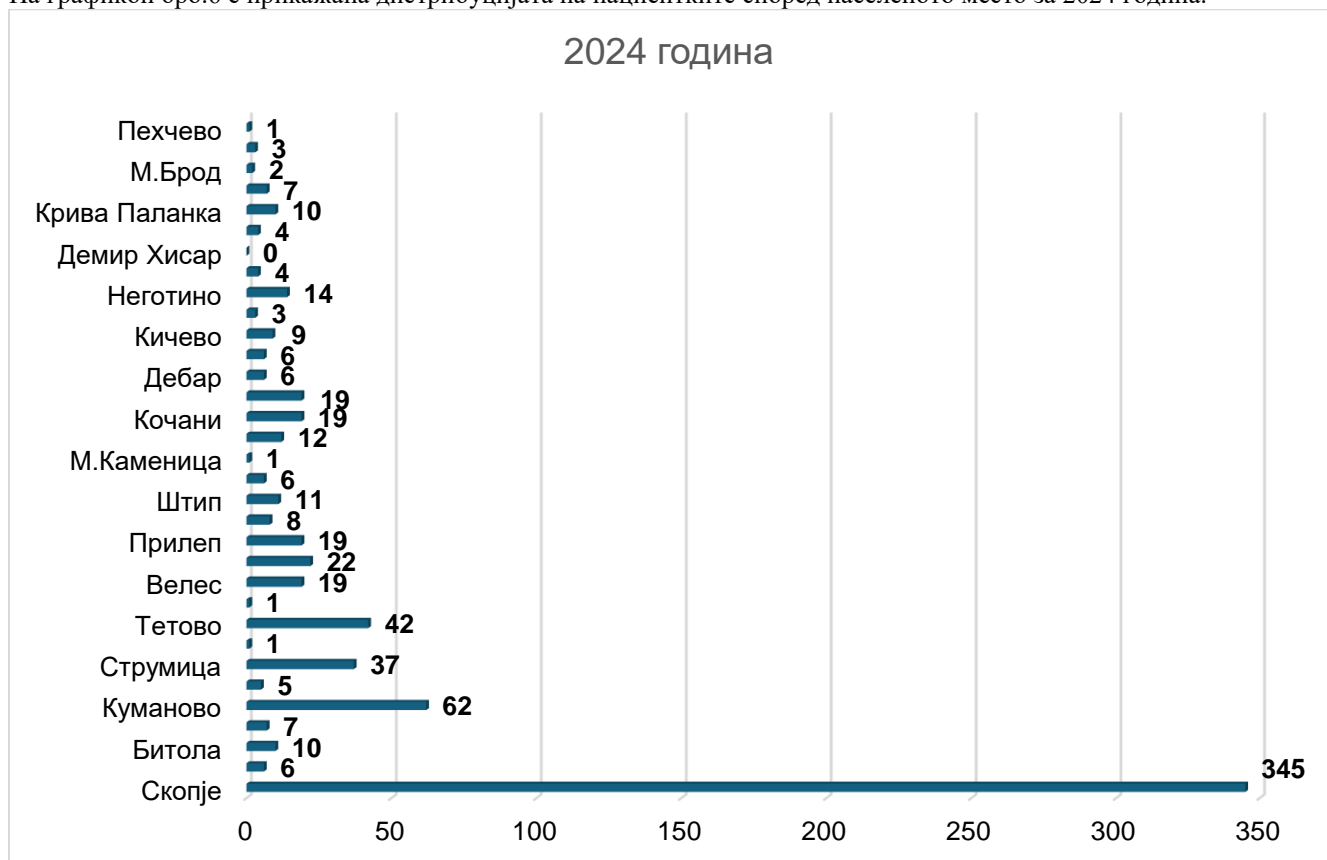
Извор: ЈЗУ УК за Торакална и васкуларна хирургија, Р.Северна Македонија

На графикон бро.5 е прикажана дистрибуцијата на пациентките според населеното место за 2023 година.

Извор: ЈЗУ УК за Торакална и васкуларна хирургија, Р.Северна Македонија

На графикон бро.6 е прикажана дистрибуцијата на пациентките според населеното место за 2024 година.

Извор: ЈЗУ УК за Торакална и васкуларна хирургија, Р.Северна Македонија

5. ЗАКЛУЧОК

Денес, благодарение на напредокот во медицината, ракот на дојка може да се открие на рани фази, што значително ги зголемува шансите за успешно лекување. Раното откривање овозможува примената на различни терапии, вклучувајќи хируршка интервенција, хемотерапија, радиотерапија и хормонска терапија, кои можат да помогнат во излекувањето или контрола на болеста. Освен тоа, многу важна е негата на ваквите пациенти како и психолошката поддршка за пациентите и нивните семејства, бидејќи соочувањето со рак на дојка може да биде емоционално исцрпувачко. Подобрените техники на поддршка и совети за справување со болеста, како и напорите за подигање на свеста за ракот на дојка, играат клучна улога во подобрувањето на квалитетот на животот на пациентите и нивните блиски.

ЛИТЕРАТУРА

- Bedrosian, I., Somerfield, M. R., Achatz, M. I., Boughey, J. C., Curigliano, G., Friedman, S., Kohlmann, W. K., Kurian, A. W., Laronga, C., Lynce, F., Norquist, B. S., Plichta, J. K., Rodriguez, P., Shah, P. D., Tischkowitz, M., Wood, M., Yadav, S., Yao, K., & Robson, M. E. (2024). Germline Testing in Patients With Breast Cancer: ASCO-Society of Surgical Oncology Guideline. *Journal of clinical oncology : official journal of the American Society of Clinical Oncology*, 42(5), 584–604. <https://doi.org/10.1200/JCO.23.02225>
- Dumas, E., Grandal Rejo, B., Gougis, P., Houzard, S., Abécassis, J., Jochum, F., Marande, B., Ballesta, A., Del Nery, E., Dubois, T., Alsafadi, S., Asselain, B., Latouche, A., Espie, M., Laas, E., Coussy, F., Bouchez, C., Pierga, J. Y., Le Bihan-Benjamin, C., Bousquet, P. J., ... Hamy, A. S. (2024). Concomitant medication, comorbidity and survival in patients with breast cancer. *Nature communications*, 15(1), 2966. <https://doi.org/10.1038/s41467-024-47002-3>
- El Saghir, N. S., Khalil, L. E., El Dick, J., Atwani, R. W., Safi, N., Charafeddine, M., Al-Masri, A., El Saghir, B. N., Chaccour, M., Tfayli, A., Assi, H., Abbas, J., Ayoub, Z., Sbaity, E., & Moukadem, H. A. (2023). Improved Survival of Young Patients With Breast Cancer 40 Years and Younger at Diagnosis. *JCO global oncology*, 9, e2200354. <https://doi.org/10.1200/GO.22.00354>
- Fabi, A., Rossi, A., Mocini, E., Cardinali, L., Bonavolontà, V., Cenci, C., Magno, S., Barberi, V., Moretti, A., Besharat, Z. M., Iolascon, G., Baldari, C., Ferretti, E., Botticelli, A., Paris, I., Scambia, G., & Migliaccio, S. (2024). An Integrated Care Approach to Improve Well-Being in Breast Cancer Patients. *Current oncology reports*, 26(4), 346–358. <https://doi.org/10.1007/s11912-024-01500-1>
- Giaquinto, A. N., Sung, H., Newman, L. A., Freedman, R. A., Smith, R. A., Star, J., Jemal, A., & Siegel, R. L. (2024). Breast cancer statistics 2024. *CA: a cancer journal for clinicians*, 74(6), 477–495. <https://doi.org/10.3322/caac.21863>
- Kasgri, K. A., Abazari, M., Badeleh, S. M., Badeleh, K. M., & Peyman, N. (2024). Comprehensive Review of Breast Cancer Consequences for the Patients and Their Coping Strategies: A Systematic Review. *Cancer control : journal of the Moffitt Cancer Center*, 31, 10732748241249355. <https://doi.org/10.1177/10732748241249355>
- Menon, G., Alkabban, F. M., & Ferguson, T. (2024). Breast Cancer. In *StatPearls*. StatPearls Publishing.
- Siegel, R. L., Miller, K. D., Wagle, N. S., & Jemal, A. (2023). Cancer statistics, 2023. *CA: a cancer journal for clinicians*, 73(1), 17–48. <https://doi.org/10.3322/caac.21763>
- Tang, D. D., Ye, Z. J., Liu, W. W., Wu, J., Tan, J. Y., Zhang, Y., Xu, Q., & Xiang, Y. B. (2025). Survival feature and trend of female breast cancer: A comprehensive review of survival analysis from cancer registration data. *Breast (Edinburgh, Scotland)*, 79, 103862. <https://doi.org/10.1016/j.breast.2024.103862>
- Tang, W. Z., Mangantig, E., Iskandar, Y. H. P., Cheng, S. L., Yusuf, A., & Jia, K. (2024). Prevalence and associated factors of psychological distress among patients with breast cancer: a systematic review and meta-analysis. *BMJ open*, 14(9), e077067. <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2023-077067>
- Xiong, X., Zheng, L. W., Ding, Y., Chen, Y. F., Cai, Y. W., Wang, L. P., Huang, L., Liu, C. C., Shao, Z. M., & Yu, K. D. (2025). Breast cancer: pathogenesis and treatments. *Signal transduction and targeted therapy*, 10(1), 49. <https://doi.org/10.1038/s41392-024-02108-4>
- Xu, S., Murtagh, S., Han, Y., Wan, F., & Toriola, A. T. (2024). Breast Cancer Incidence Among US Women Aged 20 to 49 Years by Race, Stage, and Hormone Receptor Status. *JAMA network open*, 7(1), e2353331. <https://doi.org/10.1001/jamanetworkopen.2023.53331>